

С. А. Дяченко,
 д. держ. упр., доцент кафедри економічної політики та врядування,
 Національна академія державного управління при Президентові України
 ORCID ID: 0000-0002-5905-4607

DOI: 10.32702/2306-6814.2021.8.63

АНАЛІЗ РОЗВИТКУ ІНСТИТУТУ МІСЦЕВИХ БЮДЖЕТІВ В УКРАЇНІ: ТЕНДЕНЦІЇ ТА ПРОГНОЗИ

S. Diachenko,
 Doctor of Sciences in Public Administration, Associate Professor of the Department of Economic Policy
 and Governance, National Academy for Public Administration under the President of Ukraine

ANALYSIS OF THE DEVELOPMENT OF THE INSTITUTE OF LOCAL BUDGETS IN UKRAINE: TRENDS AND FORECASTS

У статті проведено аналіз розвитку інституту місцевих бюджетів як основного фінансового інституту місцевого самоврядування, за умов реформування місцевого самоврядування та територіальної організації влади в Україні з 2015 по 2020 рр. Виявлено тенденцію до зростання власних доходів загального фонду місцевих бюджетів протягом 2015–2020 рр. Водночас у 2020 р. відзначено суттєве скорочення доходів загального фонду місцевих бюджетів в результаті карантинних заходів, запроваджених у зв'язку з пандемією коронавірусу COVID-19. Відмічено позитивну динаміку частки власних доходів місцевих бюджетів поряд зі скороченням частки трансфертів з державного бюджету до місцевих у 2019–2020 рр. Проаналізовано доходи загального і спеціального фондів місцевих бюджетів України, визначено частку місцевих бюджетів у доходах зведеного бюджету України у 2020 р. Досліджено зміну структури надходжень місцевих бюджетів протягом періоду децентралізації державного управління у розрізі регіонів. Проаналізовано темпи зростання та структуру трансфертів з державного бюджету до місцевих у 2015–2020 рр. Розроблено авторський трирічний прогноз виконання загального фонду місцевих бюджетів (до 2023 р. включно). Обґрунтовано важливість планомірного збільшення частки власних ресурсів у структурі доходів місцевих бюджетів, що супроводжується зростанням суми власних надходжень загального фонду місцевих бюджетів та скороченням трансфертів з державного бюджету до місцевих.

The article analyzes the development of the institution of local budgets as the main financial institution of local self-government, in terms of reforming local self-government and territorial organization of power in Ukraine from 2015 to 2020. There is a tendency to increase own revenues of the general fund of local budgets during 2015–2020. At the same time, in 2020 there was a significant reduction in the revenues of the general fund of local budgets as a result of quarantine measures introduced in connection with the COVID-19 coronavirus pandemic. The positive dynamics of the share of own revenues of local budgets was noted, along with the reduction of the share of transfers from the state budget to local ones in 2019–2020. It is noted that this trend indicates the right direction of financial decentralization in Ukraine. The revenues of the general and special funds of local budgets of Ukraine are analyzed, the share of local budgets in the revenues of the consolidated budget of Ukraine in 2020 is determined. The change in the structure of local budget revenues during the period of decentralization of public administration by region is studied. It is established that the

main share of revenues is personal income taxes. The results of the analysis indicate a significant resource differentiation of the territories of Ukraine. The growth rates and structure of transfers from the state budget to local ones for the period from 2015 to 2020 are analyzed. The author's three-year forecast of execution of the general fund of local budgets (till 2023 inclusive) is developed. The importance of a systematic increase in the share of own resources in the structure of local budget revenues, which is accompanied by an increase in the amount of own revenues of the general fund of local budgets and a reduction in transfers from the state budget to local ones, is substantiated. Such dynamics testifies to positive changes on the way to the formation of financial autonomy of local self-government bodies. It is noted that now the task is to correct the identified shortcomings in the functioning of the institution of local budgets in Ukraine and the introduction of new tools to ensure the progressive development of local and regional economy.

Ключові слова: інститут місцевих бюджетів, власні доходи місцевих бюджетів, децентралізація державного управління, місцеве самоврядування, місцеві податки, прогноз виконання місцевих бюджетів, субвенція, міжбюджетні трансферти, фінансові ресурси громад.

Key words: institute of local budgets, own revenues of local budgets, decentralization of public administration, local self-government, local taxes, forecast of execution of local budgets, subvention, interbudgetary transfers, financial resources of communities.

ПОСТАНОВКА ПРОБЛЕМИ У ЗАГАЛЬНОМУ ВИГЛЯДІ ТА ЇЇ ЗВ'ЯЗОК ІЗ ВАЖЛИВИМИ НАУКОВИМИ ЧИ ПРАКТИЧНИМИ ЗАВДАННЯМИ

Формування фінансових інститутів місцевого самоврядування базується перш за все на структурі фінансових ресурсів, які належать територіальним громадам і фінансових інструментах, що можуть бути ними використані для формування фондів коштів і придбання чи створення майна для відповідних громад. Поряд з іншими фінансовими інститутами місцевого самоврядування інститут місцевих бюджетів визначається як основний, на базі якого формуються всі фінансові ресурси. У кінці 2020 р. завершився процес об'єднання територіальних громад в Україні, водночас одним із актуальних питань залишається фінансове забезпечення їх функціонування, оскільки зберігається значна ресурсна диференціація територій. Це відповідним чином позначається на якості та обсягах публічних послуг. Цільовою метою бюджетної децентралізації є забезпечення зростання фінансового потенціалу територій та максимально можливого вирівнювання міжтериторіальних диспропорцій у фінансових аспектах. Наразі постає завдання дослідження, аналіз та виправлення ідентифікованих недоліків, зокрема бюджетних дисбалансів, і запровадження новітніх інструментів забезпечення прогресивного розвитку місцевої та регіональної економіки України, усунення асиметрії їх розвитку.

АНАЛІЗ ОСТАННІХ ДОСЛІДЖЕНЬ І ПУБЛІКАЦІЙ, В ЯКИХ ЗАПОЧАТКОВАНО РОЗВ'ЯЗАННЯ ДАНОЇ ПРОБЛЕМИ І НА ЯКІ СПИРАЄТЬСЯ АВТОР, ВИДІЛЕННЯ НЕ ВИРІШЕНИХ РАНІШЕ ЧАСТИН ЗАГАЛЬНОЇ ПРОБЛЕМИ, КОТРИМ ПРИСВЯЧУЄТЬСЯ ОЗНАЧЕНА СТАТТЯ

Дослідженню проблем зміцнення ресурсної бази місцевого самоврядування в Україні, формуванню його основних фінансових інститутів присвячені праці про-

відних науковців: Бодрова В., Варналія З., Гончарук Н., Горника В., Двігун А., Дегтяра А., Діденко Н., Дмитренко Г., Жаліла Я., Івашової Л., Ковбасюка Ю., Кравченка В., Миколайчука М., Рожка О., Романюка С., Удовиченка В. та інших вчених. Разом з тим, комплексне дослідження розвитку інституту місцевих бюджетів в Україні, з урахуванням сучасних тенденцій та нових викликів, потребує подальшого наукового пошуку.

МЕТА СТАТТІ

Метою статті є виявлення тенденцій формування та розвитку інституту місцевих бюджетів в Україні задля подолання бюджетних дисбалансів в умовах поглиблення процесів децентралізації державного управління.

ВИКЛАД ОСНОВНОГО МАТЕРІАЛУ ДОСЛІДЖЕННЯ З ПОВНИМ ОБГРУНТУВАННЯМ ОТРИМАНИХ НАУКОВИХ РЕЗУЛЬТАТІВ

За підсумками аналізу інституту місцевих бюджетів в Україні, як основного фінансового інституту місцевого самоврядування, на базі якого формуються всі фінансові ресурси, протягом періоду впровадження реформи місцевого самоврядування та територіальної організації влади [7] спостерігається тенденція до зростання власних доходів загального фонду місцевих бюджетів. Так, у таблиці 1 наведено дані власних доходів загального фонду місцевих бюджетів і трансфертів з державного до місцевих бюджетів, а також вказана частка трансфертів у власних доходах загального фонду місцевих бюджетів за період 2015—2020 рр.

Таким чином, протягом періоду децентралізації державного управління в Україні спостерігається постійна тенденція до зростання власних доходів загального фонду місцевих бюджетів — середньорічний темп зростання показника протягом 2015—2020 рр. становить 24,55% (рис. 1).

Відмічається позитивна динаміка частки власних доходів місцевих бюджетів у ВВП (з 5,0% у 2015 р. до

Таблиця 1. Показники доходів загального фонду місцевих бюджетів за період 2015–2020 рр.

Роки	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Власні доходи загального фонду місцевих бюджетів (без урахування трансфертів), млрд грн	99,8	146,6	191,9	233,9	275,0	290,1
Трансферти з державного бюджету місцевим бюджетам, млрд грн	174,2	196,0	272,9	285,5	245,5	135,8
Разом доходи загального фонду місцевих бюджетів, млрд грн	274,0	342,6	464,8	519,4	520,5	426,0
Частка трансфертів з державного бюджету до місцевих у доходах загального фонду місцевих бюджетів, %	63,6	57,2	58,7	55,0	47,2	31,9

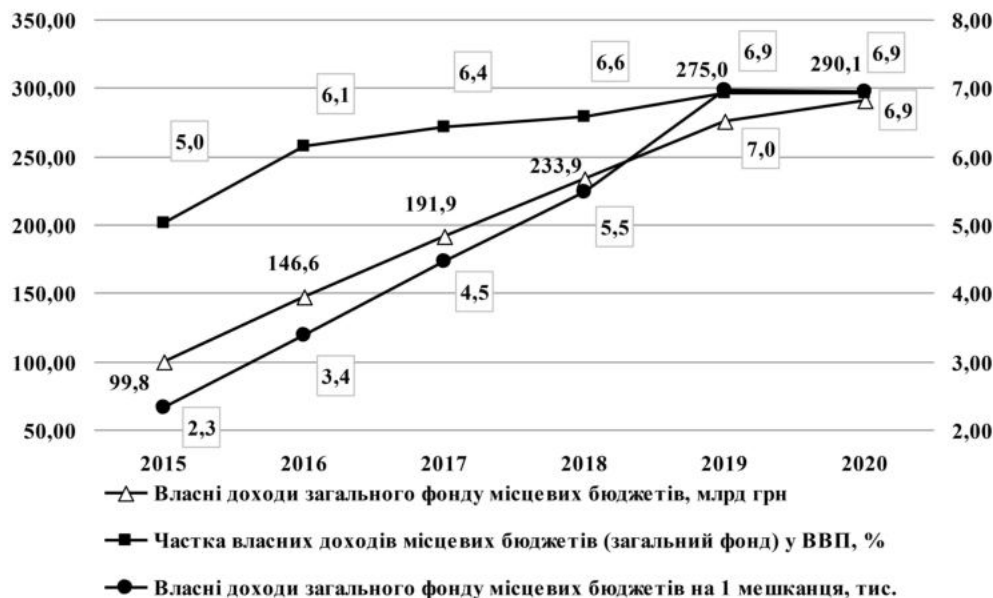
Джерело: складено автором за [1–3; 5–6; 9].

6,9% у 2020 р.), а також надходжень у розрахунку на одного мешканця (з 2,3 тис. грн у 2015 р. до 6,9 тис. грн у 2020 р.). Середньорічний темп зростання першого показника протягом досліджуваного періоду складає 6,9%, а другого — 25,3%. Власні доходи загального фонду місцевих бюджетів зростають, а трансферти з державного бюджету до місцевих у 2019 та 2020 рр., порівняно з попередніми роками, скорочуються. Отже, можна констатувати, що реформатування системи міжбюджетних трансфертів в Україні вже дало свої певні результати.

Попри те, що у 2019 р. дохідна частина місцевих бюджетів майже не зменшилась, порівняно з 2018 р., у 2020 р. рівень показника значно нижчий за попередні два роки, що спричинено загальним стискуванням економіки України у результаті пандемії коронавірусу COVID-19. За підсумками 2020 р. надходження до загального фонду місцевих бюджетів України (без урахування міжбюджетних трансфертів) склали 290,1 млрд грн, що становить 99,0% від затвердженого річного плану з урахуванням змін (293,2 млрд грн). У порівнянні з 2019 р., номінальне зростання надходжень становить 14,9 млрд грн або +5,4%, тоді як за підсумками 2019 р.

приріст доходів відносно 2018 р. становив +41,1 млрд грн. Це можна пояснити тим, що на обсяг надходжень до місцевих бюджетів у 2020 р. суттєво вплинули карантинні заходи, запроваджені у зв'язку з пандемією коронавірусу COVID-19. В 2020 р. у квітні-травні спостерігалось суттєве зменшення надходжень, після чого у червні-липні позитивна динаміка поступово відновилася і протягом жовтня-грудня середній показник приросту доходів склав 10,7% [4; 9].

Протягом 2020 р. до місцевих бюджетів України надійшло 471,5 млрд грн, зокрема: доходи загального фонду склали 290,1 млрд грн; спеціального — 45,5 млрд грн. У 2020 р. частка доходів місцевих бюджетів у доходах зведеного бюджету України складала 34,2%, тоді як у 2019 р. аналогічний показник становив 43,5%. Без урахування трансфертів з державного бюджету, обсяг надходжень до місцевих бюджетів склав 311,1 млрд грн, що становить 22,6% від обсягу доходів зведеного бюджету, а в 2019 р. аналогічний показник становив 23,3%. Частка місцевих бюджетів у доходах зведеного бюджету України в 2020 р., в порівнянні з попереднім роком, суттєво знизилася (на 9,3%), що свідчить про зростання концентрації фінансових ресурсів на центральному рівні [9].

Рис. 1. Власні доходи загального фонду місцевих бюджетів за 2015–2020 рр., млрд грн

Джерело: складено автором за [1–3; 5–6; 9].

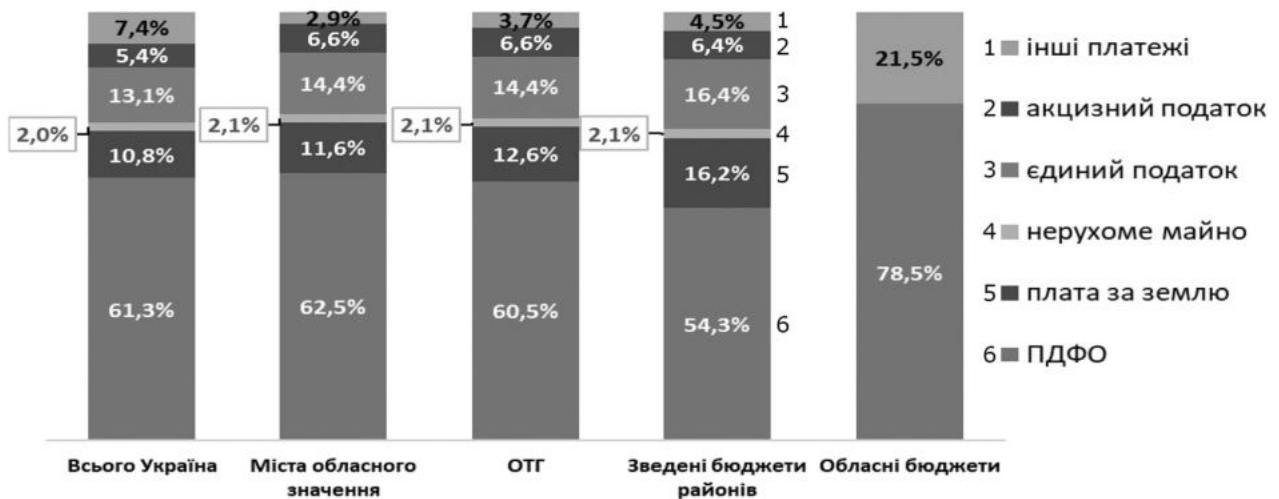

Рис. 2. Структура доходів місцевих бюджетів України за 2020 рік

Джерело: [9].

У порівнянні із затвердженим планом на 2020 р. місцеві бюджети виконано на 98,2%, зокрема: виконання доходів загального фонду склало 98,6%, виконання спеціального фонду — 97,3%. Зменшення загальних доходів місцевих бюджетів відбулося за рахунок скорочення трансфертів з державного бюджету. У 2020 р. до загального фонду місцевих бюджетів надійшло 135,9 млрд грн трансфертів, що на 109,7 млрд грн (на 44,7%) менше 2019 р. Зокрема, це пов'язано з тим, що у 2020 р. з місцевих бюджетів не здійснювалися окремі видатки, пов'язані з реалізацією державних програм соціального захисту, обсяг яких у 2019 р. склав 78,3 млрд грн. Протягом 2017—2020 рр. частка субвенцій у структурі доходів місцевих бюджетів зменшилася з 49,9% до 29,4% [1; 9].

У структурі надходжень місцевих бюджетів основну частку складають податки на доходи фізичних осіб (від 53,73% у 2015 р. до 61,3% у 2020 р.). Крім того, саме ПДФО забезпечує найбільший приріст надходжень місцевих бюджетів. У порівнянні з 2019 р. надходження податку зросли на 12,3 млрд грн, або на 7,4%. У розрізі регіонів протягом 2018—2020 рр. частка ПДФО у прирості загального фонду місцевих бюджетів коливається в межах 51,12—84,98% у 2018 р., 56,11—81,73% у 2019 р. та 0—100% у першому півріччі 2020 р. У Волинській, Дніпропетровській, Донецькій, Закарпатській, Полтавській, Харківській та Чернівецькій областях за перше півріччя 2020 р. відзначається зменшення загального фонду місцевих бюджетів у порівнянні з відповідним періодом 2019 р. У 2018 р. дев'ять регіонів мали темп зростання загального фонду місце-

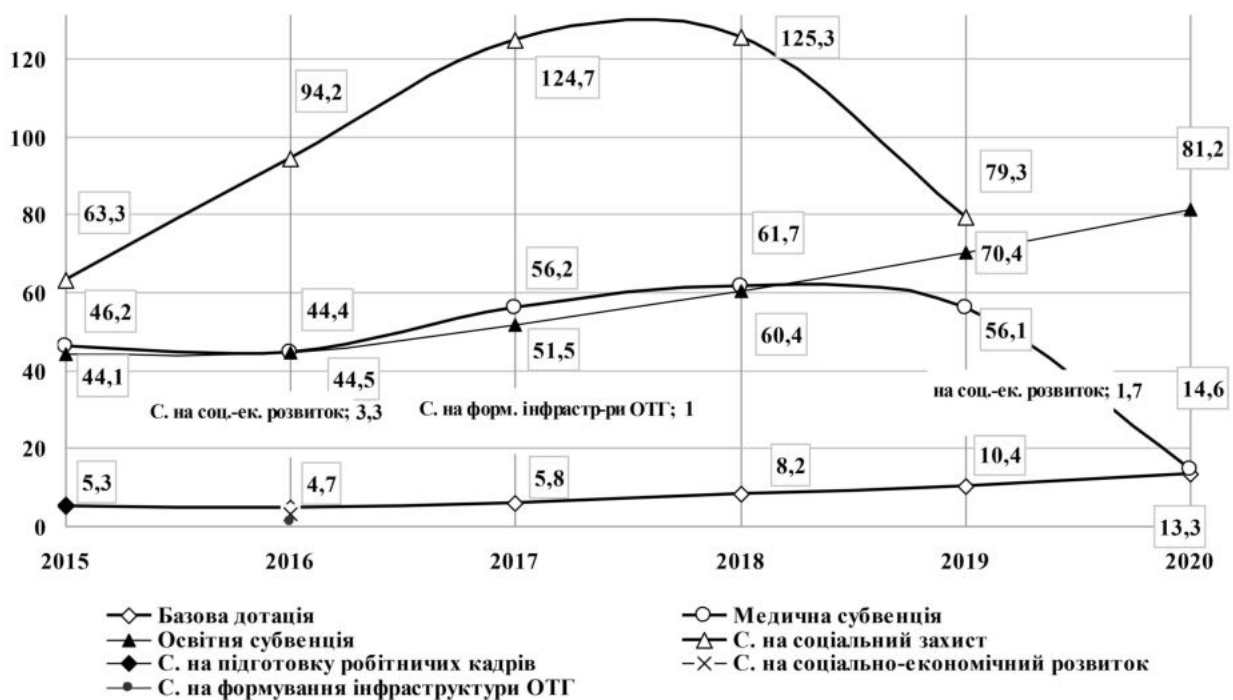

Рис. 3. Трансфери з державного бюджету до місцевих бюджетів за 2015—2020 рр., млрд грн

Джерело: складено автором за [1—3; 5; 6; 9].

Рис. 4. Доходи загального фонду місцевих бюджетів протягом 2015–2023 рр., млрд грн (прогноз)

Джерело: розраховано автором за [1—3; 5; 6; 9].

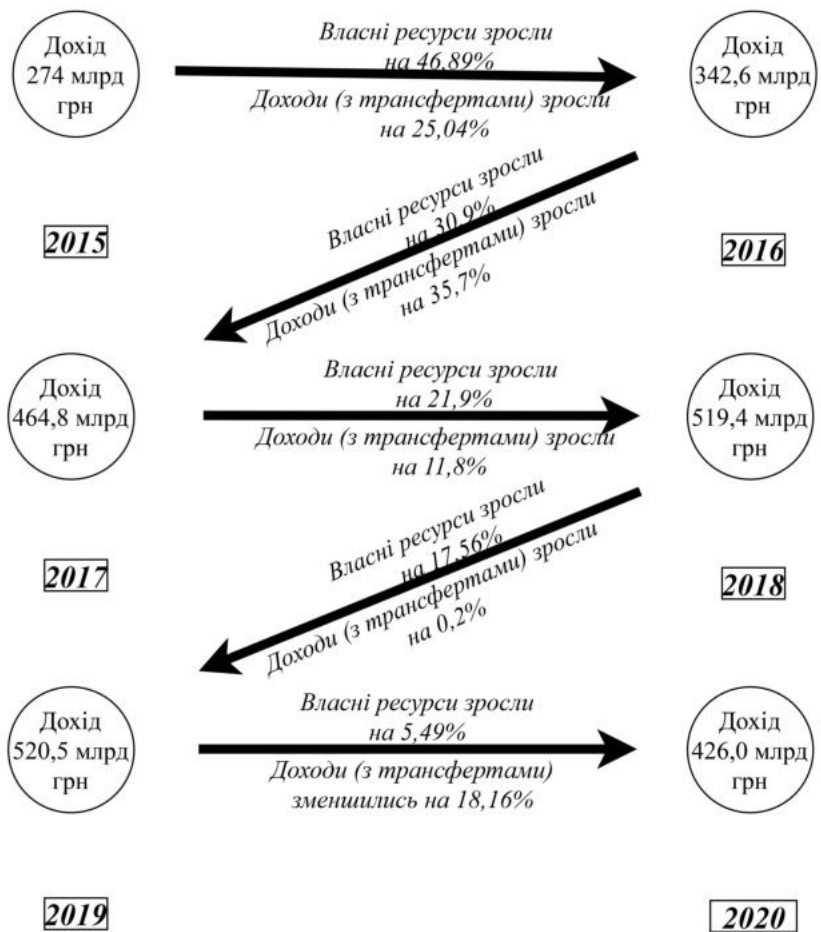
вих бюджетів вище середнього рівня по Україні, а у першому півріччі 2020 р. — одинадцять регіонів, а саме: Волинська, Київська, Кіровоградська, Луганська, Львівська, Миколаївська, Одеська, Тернопільська, Харківська, Чернігівська області та м. Київ. За підсумками 2020 р. серед регіонів України найбільша частка доходів загального фонду місцевих бюджетів сконцентрована в Києві (16,1% від загального обсягу) та у Дніпропетровській (10,4%) і Харківській (7,2%) областях [1; 2; 6; 9].

У 2020 р. місцевими бюджетами було отримано плати за землю (земельного податку та орендної плати) 31,5 млрд грн, що на 4,2% (на 1,4 млрд грн) менше від надходжень, отриманих за підсумками 2019 р. (у 2019 р. відносно 2018 р. надходження зросли на 20,2%). У структурі доходів загального фонду місцевих бюджетів плата за землю займає 10,8% (рис. 2).

Значна частка у структурі місцевих бюджетів належить надходженням єдиного податку. Його сума у 2020 р. склала 38 млрд грн, що на 7,8% (на 2,8 млрд грн) перевищує надходження минулого року і становить 13,1% від усієї суми доходів загального фонду місцевих бюджетів. Надходження акцизного податку до місцевих бюджетів за підсумками 2020 р. склали 15,6 млрд грн акцизного податку (+1,8 млрд грн або +13,4%) (рис. 2).

Середньорічний темп зростання трансфертів з державного бюджету місцевим протягом 2015—2020 рр. складає 99,5%. При цьому протягом 2015—2018 рр. зростання суми міжбюджетних трансфертів (з державного бюджету до місцевих) становило в середньому 118,8% щороку (табл. 1). Відповідні тенденції, як справедливо зазначає профе-

сор О.Д. Рожко, "... засвідчують, що обсяг власних фінансових ресурсів місцевих бюджетів є недостатнім для ефективного виконання владних повноважень та фінансуванні надання бюджетних послуг у належному обсязі та якості, що збільшує залежність місцевих бюд-

Рис. 5. Зміна доходів загального фонду місцевих бюджетів протягом періоду децентралізації державного управління

Джерело: розраховано автором за [1—3; 5; 6; 9].

жетів від державного бюджету та підвищує рівень централізації бюджетної системи. Це сигналізує про незбалансованість розподілу повноважень між рівнями державної та місцевої влади і недосконалість організації системи міжбюджетних відносин, а також про необхідність подальшого нарощування дохідної частини місцевих бюджетів" [8, с. 166]. Водночас варто зазначити, що протягом 2019—2020 рр. сума трансфертів з державного до місцевих бюджетів почала зменшуватись (середньорічний темп зростання 70,6%) (табл. 1). Наведені дані свідчать про те, що бюджетна децентралізація в Україні поступово виходить на правильну траєкторію свого розвитку.

Протягом 2015—2019 рр. найбільшу частку в структурі трансфертів з державного бюджету складала субвенція на соціальний захист (32,3—48,0%), а друге місце поділяли медична субвенція та освітня субвенція (18,9—28,7%). У 2020 р. на освітню субвенцію припало 59,8% трансфертів, на медичну — 10,8%, а на базову — 9,8% (рис. 3).

Звісно, що волатильність державної трансфертної політики відносно місцевих бюджетів певною мірою перешкоджає формуванню якісної і прогнозованої бюджетної політики. Це позначається на складності середньострокового планування соціально-економічного розвитку територій та недостатній ефективності використання коштів. Водночас прогнозування є важливою складовою в системі організації місцевих фінансів з метою уникнення бюджетних дисбалансів. Тому вважаємо за доцільне розробити трирічний прогноз виконання загального фонду місцевих бюджетів на основі даних за 2015—2020 рр. (рис. 4). Динаміці власних доходів загального фонду місцевих бюджетів у найбільшій мірі відповідає поліноміальна лінія тренду другого ступеня ($R^2=1$). Динаміці трансфертів з державного бюджету місцевим бюджетам у найбільшій мірі відповідає поліноміальна лінія тренду четвертого ступеня ($R^2=0,99$).

Отже, згідно з лініями тренду, у 2021 р. очікуються надходження до місцевих бюджетів на суму 390,3 млрд грн, з яких 80,8% припадатиме на власні доходи загального фонду місцевих бюджетів, у 2022 р. — 402,0 млрд грн (330,8 млрд грн власних доходів місцевих бюджетів та 71,2 млрд грн трансфертів з державного бюджету місцевим бюджетам), у 2023 р. — 440,8 млрд грн, з яких 338,1 млрд грн становитимуть власні доходи місцевих бюджетів.

Загалом, варто зазначити, що доходи загального фонду місцевих бюджетів в Україні протягом періоду децентралізації державного управління зросли (рис. 5). У 2020 р. обсяг доходів загального фонду місцевих бюджетів в Україні досяг рівня, який на 55,5% перевищує рівень 2015 р. Важливим є планомірне збільшення частки власних ресурсів у структурі доходів місцевих бюджетів, що супроводжується зростанням суми власних надходжень загального фонду місцевих бюджетів (протягом всього досліджуваного періоду), та скороченням трансфертів з державного бюджету до місцевих, починаючи з 2019 р.

Найбільший розрив між темпом зростання власних доходів загального фонду місцевих бюджетів та темпом зростання/скорочення трансфертів з державного бюджету місцевим бюджетам відзначається у 2016 р.

(34,4%), 2019 р. (31,6%) та 2020 р. (50,2%), що вказує на позитивні зрушення у напрямі становлення фінансової автономії органів місцевого самоврядування в Україні.

Водночас виконання місцевих бюджетів корелюється із загальними тенденціями в економіці України такими, як: незначне номінальне зростання доходів, соціально орієнтовані статті видатків, забезпечення виконання основних соціальних зобов'язань держави, продовження секторальних реформ у сфері адміністративно-територіального устрою та місцевого самоврядування [9]. Пандемія та карантинні заходи стали основним викликом для результативності процесів децентралізації, сьогоденна криза посилює деякі існуючі ризики та додає нові [4].

ВИСНОВКИ З ПРОВЕДЕНОГО ДОСЛІДЖЕННЯ І ПЕРСПЕКТИВИ ПОДАЛЬШИХ РОЗВІДОК У ЦЬОМУ НАПРЯМІ

Процеси, започатковані 2014 р. в Україні щодо децентралізації державного управління [7], свідчать про укріплення інституту місцевих бюджетів. Підтвердженням зазначеного є статистичні дані виконання власних доходів місцевих бюджетів, які за період 2015—2020 рр. збільшились майже в тричі (зі 120,5 до 311,3 млрд грн). Позитивним зрушенням бюджетної децентралізації є скорочення частки трансфертів у доходах місцевих бюджетів, що свідчить про зміцнення фінансової незалежності органів місцевого самоврядування. Зміна механізму вирівнювання дохідної спроможності місцевих бюджетів дала можливість певною мірою зменшити диспропорції в їх доходах за податком на прибуток підприємств і податком на доходи фізичних осіб.

Зважаючи на те, що виконання місцевих бюджетів є показником, який характеризує потенціал відповідної території та її поточний соціально-економічний розвиток, децентралізаційні процеси сприяють підвищенню рівня життя населення, а також формуванню середовища, в якому можливим є динамічний розвиток як людських ресурсів, так і локальної економічної системи. Зрозуміло, що стан формування та використання місцевих бюджетів істотно залежить від вирішення проблем збалансованості бюджетів. З огляду на це, вирішення проблем покращення збалансування місцевих бюджетів є вкрай актуальним та найбільш відповідальним етапом розвитку інституту місцевих бюджетів в Україні. Також перспективним напрямом є перегляд парадигми бюджетного вирівнювання та запровадження парадигми бюджетного стимулювання, що дозволить розширити фінансові можливості органів місцевого самоврядування, зокрема не тільки збільшити обсяги надходжень до місцевих бюджетів, а й наділити їх більшим колом повноважень і відповідальності, що сприятиме фінансовій стабільності.

Література:

1. Баланси бюджетів за 2018—2020 роки. Основні показники місцевих бюджетів. Open Budget: вебпортал. URL: <https://openbudget.gov.ua/?budgetType=LOCAL> (дата звернення: 12.04.2021).

2. Виконання Державного бюджету України за 2015—2020 роки. Державна казначейська служба України: офіц. вебсайт. URL: <https://www.treasury.gov.ua/ua/file-storage/vikonannya-derzhavnogo-byudzhetu> (дата звернення: 12.04.2021).

3. Виконання доходів місцевих бюджетів за 2015—2020 роки. Міністерство фінансів України: офіц. вебсайт. URL: <https://www.mof.gov.ua/uk/vykonannia-dokhodiv-mistsevykh-biudzhativ> (дата звернення: 12.04.2021).

4. Двігун А. О. Коронакриза: нові можливості громад та виклики для децентралізації? The 10th International scientific and practical conference "Scientific achievements of modern society" (May 27—29, 2020) Cognum Publishing House, Liverpool, United Kingdom. 2020. 1075 p. С. 408—413.

5. Державна політика, законодавчі напрацювання, проміжні результати першого етапу децентралізації влади в Україні. Децентралізація: офіц. вебпортал. URL: <https://decentralization.gov.ua/about> (дата звернення: 12.04.2021).

6. Децентралізація і формування політики регіонального розвитку в Україні: наук. доп. / за наук. ред. Я.А. Жаліла. Київ: НІСД, 2020. 153 с.

7. Про схвалення Концепції реформування місцевого самоврядування та територіальної організації влади в Україні: Розпорядження Кабінету Міністрів України від 01 квіт. 2014 р. № 333-р. Верховна Рада України: офіц. вебсайт. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/333-2014-%D1%80> (дата звернення: 12.04.2021).

8. Рожко О.Д. Прагматика процесів бюджетної децентралізації та удосконалення підходу до оцінювання ефективності фінансової еквалізації. Наукові записки Національного університету "Острозька академія". Сер. Економіка. 2016. Вип. 3 (31). С. 165—173.

9. Як виконувалися місцеві бюджети у 2020 році — експертний аналіз. Децентралізація: офіц. вебпортал. URL: <https://decentralization.gov.ua/news/13249> (дата звернення: 12.04.2021).

References:

1. Open Budget (2021), "Budget balances for 2018-2020. The main indicators of local budgets", available at: <https://openbudget.gov.ua/?budgetType=LOCAL> (Accessed 12 April 2021).

2. The State Treasury Service of Ukraine (2021), "Execution of the State Budget of Ukraine for 2015—2020", available at: <https://www.treasury.gov.ua/ua/file-storage/vikonannya-derzhavnogo-byudzhetu> (Accessed 12 April 2021).

3. Ministry of Finance of Ukraine (2021), "Execution of local budget revenues for 2015—2020", available at: <https://www.mof.gov.ua/uk/vykonannia-dokhodiv-mistsevykh-biudzhativ> (Accessed 12 April 2021).

4. Dvighun, A.O. (2020), "Coronary crisis: new opportunities for communities and challenges for decentralization", The 10th International scientific and practical conference "Scientific achievements of modern society", Cognum Publishing House, Liverpool, United Kingdom. May 27-29, pp. 408—413.

5. Decentralisation (2021), "State Policy, Legislative Groundwork, and Provisional Results of the First Stage

of Decentralisation of Power in Ukraine", available at: <https://decentralization.gov.ua/about> (Accessed 12 April 2021).

6. Zhalilo, Ya.A. (2020), Detsentralizatsiia i formuvannia polityky rehional'noho rozvytku v Ukraini [Decentralization and formation of regional development policy in Ukraine], NISD, Kyiv, Ukraine.

7. Cabinet of Ministers of Ukraine (2014), Resolution "On approval of the Concept of reforming local self-government and territorial organization of power in Ukraine", available at: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/333-2014-%D1%80> (Accessed 12 April 2021).

8. Rozhko, O. D. (2016), "Pragmatics of budget decentralization processes and improving the approach to assessing the effectiveness of financial equalization", Naukovi zapysky Natsional'noho universytetu "Ostroz'ka akademiiia". Ser. Ekonomika, vol. 3 (31), pp. 165—173.

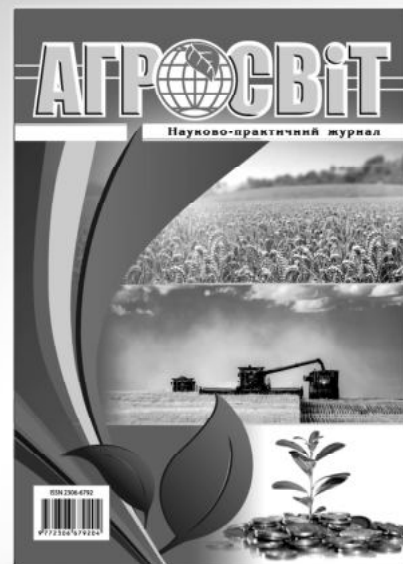
9. Decentralisation (2021), "How local budgets were executed in 2020 — the expert analysis", available at: <https://decentralization.gov.ua/news/13249> (Accessed 12 April 2021). (data zvernennia: 12.04.2021).

Стаття надійшла до редакції 14.04.2021 р.

АГРОСВІТ

www.agrosvit.info

Передплатний індекс: 23847

Виходить 24 рази на рік

**Журнал включено до переліку
наукових фахових видань України
з ЕКОНОМІЧНИХ НАУК (Категорія «Б»)**

Спеціальності – 051, 071, 072, 073, 075, 076, 292